สมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย

Entrepreneurial Competency of Agro-Industrial Entrepreneurs in Thailand

เอกพงษ์ หริ่มเจริญ
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร
E-mail: ekkapong.r@gmail.com
สรณ โภชนจันทร์
อาจารย์ คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร
Email: sarana.p@siu.ac.th
Ekapong Rimcharone
Doctoral Candidate, Doctoral of Business Administration Curriculum, School of Management, Shinawatra University
Sarana Photchanachan
Lecturer, School of Management, Shinawatra University

รับเข้า: *4 มีนาคม 2564* **แก้ไข:** *4 เมษายน 2564* **ตอบรับ:** *24 เมษายน 2564*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 10 คน และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลจากการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบย่อย 2) ด้านทักษะ (Skill) ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบย่อย และ 3) ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Attitude) ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบย่อย

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร

Abstract

The objective of this research was to identify the entrepreneurial competency factors of Agro-Industrial in Thailand. The sample of this research was the SMEs entrepreneurs of Agro-Industrial in the Bangkok Metropolitan area. There were 10 in-depth interview experts and 400 samples, who were the SMEs entrepreneurs of Agro-Industrial in the Bangkok Metropolitan area. The research instruments were semi-structured interview questions and questionnaires. Data were analyzed by using means and standard deviation, and exploratory factor analysis. Results indicated that entrepreneurial competency of Agro-Industrial in Thailand was 1) Knowledge consisted of 7 aspects, 2) Skill consisted of 4 aspects, and 3) Entrepreneurial attitude consisted of 5 aspects.

Keywords: entrepreneurial competency, agro-industrial

บทนำ

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งถือว่าภาคเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจหลักหรือเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบด้านเกษตรกรรมหลักที่สำคัญของโลกดังนั้นสินค้าและผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของประเทศไทยจึงมักเป็นสินค้าที่มีพื้นฐานเริ่มต้นมาจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเป็นสาขาที่มีศักยภาพสูง เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ภาครัฐจึงให้ความสำคัญและเร่งสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ภาคการเกษตรของไทยเป็นอีกแรงในการขับเคลื่อนประเทศ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นบุคคล องค์กร หรือประเทศจึงต้องหามาตรการรองรับสถานการณ์ดังกล่าวที่มีประสิทธิผลรวมถึงต้องมีความตระหนักรู้และปรับตัวให้มีความสามารถหรือสมรรถนะที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ ที่พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างมั่นคง

ปัจจุบันประเทศไทยได้ยกระดับการดำเนินงานในภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อบูรณาการประเทศไทยสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 หรือประเทศไทยยุค 4.0 ในขณะนี้ โดยยุคประเทศไทย 3.0 จะมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักในด้านต่าง ๆ เพื่อการส่งออกมากขึ้น มีการนำทรัพยากรมาเข้าสู่กระบวนการผลิตในเชิงอุตสาหกรรมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า คู่ค้า และมีปริมาณที่เพียงพอต่อการเจรจา ต่อรอง และการส่งออกไปยังต่างประเทศในปริมาณมาก เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี ยานยนต์ เคมีภัณฑ์ และชิ้นส่วนต่าง ๆ ประเทศไทยยุค 4.0 เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยภาคอุตสาหกรรมหนักที่เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการให้บริการขั้นพื้นฐานในการสร้าง

รายได้ให้กับประเทศ อย่างไรก็ตาม ภายใต้ยุคประเทศไทย 3.0 ประเทศกำลังเผชิญกับปัญหาและกับดักต่าง ๆ มากมาย เช่น กับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้หรือปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน (Inequality Trap) และปัญหาความไม่สมดุลของการพัฒนา (Imbalance Trap) อีกทั้งยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่จำกัด โดยผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบันระหว่างประเทศ เช่น IMD WEF และ World Bank พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาประเทศหลายด้าน หากพิจารณาผลจากการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า การเติบโตของ GDP ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยอยู่ที่เพียงร้อยละ 3 ต่อปี การลงทุนเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2 ต่อปี มูลค่าการส่งออกภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.4 ต่อปี และผลิตภาพรวม (Total Factor Productivity: TFP) ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.7 ต่อปี ซึ่งอยู่ในระดับต่ำและยังไม่มากพอที่จะนำการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศรายได้สูงภายในปี 2579 ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงต้องมีการร่วมกันพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับ ตั้งแต่วิสาหกิจชุมชน หรือ OTOP วิสาหกิจเกิดใหม่ (Startup) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ตลอดจนวิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprises: LEs) ผ่านการส่งเสริมผู้ประกอบการทุกระดับในการใช้นวัตกรรมประกอบธุรกิจเพื่อพัฒนาไปสู่วิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Enterprise: IDE) และมีความเชี่ยวชาญอย่างครบวงจรตั้งแต่ขั้นตอนการพัฒนา การผลิต และพัฒนาไปสู่วิสาหกิจขนาดกลางและย่อมแบบอัจฉริยะ (Smart SMEs) รวมถึงมีการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงหรือการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการขนาดย่อมกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น บุคคลหรือองค์กรจึงต่างเร่งรัดปรับตัวเพื่อเป็นการสร้างหลักประกันและศักยภาพที่เพียงพอต่อการอยู่รอดและเติบโตในยุคไทยแลนด์ 4.0 รวมถึงบริบทและปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตาม องค์กรมากมายในปัจจุบันได้นำมาตรการหนึ่งซึ่งถือเป็นการสร้างรากฐานที่สำคัญตั้งแต่เริ่มต้นในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานขององค์กร หรือขีดสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรนั้น เพื่อใช้พัฒนาทุกองคาพยพขององค์กรให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการอยู่รอดและเติบโตขององค์กร อันเป็นการสร้างหลักประกันทางหนึ่งในขององค์กรในยุคปัจจุบัน ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา การที่องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้สนับสนุนงบประมาณและกำลังคนเป็นจำนวนมากเพื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะ (competency modeling) ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการบริหารจัดการองค์กรของตน ซึ่งนอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นต่อกระแสความสนใจในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะ ยังเป็นการบ่งบอกถึงความต้องการเฟ้นหารูปแบบและแนวทางประยุกต์ใช้รูปแบบสมรรถนะที่เหมาะสมเพื่อสนองตอบนโยบายด้านการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิผลมาก

ยิ่งขึ้น สมรรถนะ (Competency) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของบุคคลและองค์กรได้เป็นอย่างดี ดังนั้นบทความนี้จึงได้นำเสนอสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยมี 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประชากรสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร กรรมการสมาคมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการผลิต นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านโมเดลประเทศไทย 4.0 ด้านบริหารจัดการ และด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้กลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจนข้อมูลอิ่มตัวตามที่ได้เสนอแนะของ Strauss and Corbin (1998) กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยการคัดเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) จำนวน 400 ตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัยแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างและพัฒนาเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน 4) การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม และเสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (The Index of Item-Objective Congruence: IOC) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้กับสถานประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง รวมทั้งหมด 30 ตัวอย่าง และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbanchs's Alpha Coefficient) 5) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามจากผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 400 ฉบับ และประมวลผลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ 6) สร้างร่างรูปแบบการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย 7) สร้างร่างคู่มือรูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูป

การเกษตรของไทย 8) การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินและพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ (เนื่องจากอยู่ในช่วงของการระบาดของไวรัส COVID-19 จึงได้มีการจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) โดยใช้วิธีการสื่อสารกับผู้ทรงคุณวุฒิผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการให้ข้อมูลเพื่อการประเมินอย่างเพียงพอ และเปิดโอกาสให้มีการตอบข้อซักถามผ่านทางโทรศัพท์ วิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ และอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview Guideline) และแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทสินค้าเกษตรในการผลิตของสถานประกอบการ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ระยะเวลาการดำเนินกิจการของสถานประกอบการ และจำนวนพนักงานในองค์กร ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสภาพพฤติกรรมการดำเนินงานปัจจุบันของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ส่วนที่ 3 แบบสอบถามองค์ประกอบสมรรถนะที่ส่งผลสำเร็จในการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม จำนวนรวม 54 ข้อประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านความรู้ (Knowledge) จำนวน 23 ข้อ 2) สมรรถนะด้านทักษะ (Skill) จำนวน 16 ข้อ และ 3) สมรรถนะด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Attribute) จำนวน 15 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำนวนและค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายระดับความสำคัญของสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ใช้ในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มของสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย

ผลการวิจัย

ผลสรุปองค์ประกอบของสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย พบว่า สภาพพฤติกรรมการดำเนินงานปัจจุบันของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ระดับความคิดเห็นของสภาพพฤติกรรมการดำเนินงานปัจจุบันของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมของไทย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 รายการ อยู่ในระดับมาก 9 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 รายการ โดยข้อที่เกี่ยวกับ มีความเข้าใจในการส่งเสริมและผลักดันพนักงานในองค์กร สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ให้

เกิดขึ้นภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ มีความรู้และทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความรู้และทักษะการสร้างเว็บไซต์ขององค์กรที่มีความสวยงามน่าสนใจ

ส่วนสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย พบว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และมี 16 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1) ด้านความรู้ ($\overline{X}$=3.90) มี 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยีการเกษตร และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล 2. ความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และ การเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ 3. ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่ 4. ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับการชำระเงินออนไลน์ 5. ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล 6. ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และ 7. ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม และความเข้าใจในกระบวน การติดตามงาน ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล องค์ประกอบหลักที่ 2) ด้านทักษะ ($\overline{X}$=3.94) มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลักดันพนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่ 2. ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล 3. ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น และ 4. ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า องค์ประกอบหลักที่ 3) ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ ($\overline{X}$=4.29) มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีแนวคิดการจัดการธุรกิจที่หลากหลาย และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ 2. มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ ๆ แสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนวคิดการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์ 3. กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 4. มีความรับผิดชอบและขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน 5. มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ องค์ประกอบหลักที่ 1) ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่า KMO เท่ากับ 0.631 ส่วนค่า Bartlett’ s Test มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square =1706.339 ได้ค่า Significance =0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

หมายความว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ปัจจัยได้ (Kaiser & Rice, 1974) ค่า loading factors 0.509-0.779 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.4 (Hair et al., 2010)

ตารางที่ 1 องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านรู้ของผู้ประกอบการ

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบย่อย	รายการตัวแปร	ค่าความผันแปร (Eigen Values)	ค่าความแปรปรวน (% of Variance)
1	ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล	ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมผลักดันพนักงานในองค์กร สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร	4.158	51.979
		ความรู้ความเข้าใจในการสร้างโอกาสในการขยายเครือข่ายทางธุรกิจสู่ภูมิภาคอาเซียน		
		ความรู้ความเข้าใจในการเลือกสรรเรียนรู้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกล เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการผลิตและการดำเนินการ		
		ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลต่อการพัฒนา องค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล		
2	ความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และ การเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ	ความรู้ความเข้าใจด้านการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางดิจิทัล	1.509	18.861
		ความรู้เรื่องการสร้างเว็บไซต์ให้สวยงามน่าสนใจ		
		ความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ เข้ามาช่วยการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินงานในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น		
3	ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่	ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการติดตามผลผลิตจากลูกไร่ ก่อนรับเข้าสายการผลิตในรูป แบบ Smart Farm	1.180	14.751
		ความรู้ความเข้าใจการวัดผลกระบวนการด้านการผลิตในรูปแบบ Digital Dashboard		
		ความรู้ความเข้าใจการจัดหมวดหมู่สินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่		

ตารางที่ 1 องค์ประกอบหลักที่ 1) ด้านรู้ของผู้ประกอบการ (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบย่อย	รายการตัวแปร	ค่าความผันแปร (Eigen Values)	ค่าความแปรปรวน (% of Variance)
4	ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับการชำระเงินออนไลน์	ความรู้ความเข้าใจการสื่อสารกับพนักงานและลูกค้าด้วยช่องทางดิจิทัล	1.180	14.751
		ความรู้ความเข้าใจด้านการรับการชำระเงินออนไลน์		
5	ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลและความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล	ความรู้ความเข้าใจด้านการอบรมและพัฒนาบุคลากรเดิมผ่านกระบวนการ พัฒนาตนเองให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น	1.180	14.751
		ความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล		
		ความรู้ความเข้าใจในการคัดสรรบุคลากรใหม่ที่มีความรู้และทักษะในด้านดิจิทัล		
6	ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอกและการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด	ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหรือดำเนินงานใด ๆ ที่องค์กรไม่เชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญโดยการจัดจ้างบุคคลหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก เข้ามาช่วยดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด	1.180	14.751
		ความรู้ความเข้าใจด้านการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์		
7	ความรู้ในข้อกำหนดกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมและความเข้าใจในกระบวน การติดตามงาน ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล	ความรู้ความเข้าใจด้านข้อกำหนด กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจและธุรกรรมทางดิจิทัล	1.180	14.751
		ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการติดตามและควบคุมงานในลักษณะโครงการ หรือ Project Management ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล		

องค์ประกอบหลักที่ 2) ด้านทักษะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่า KMO เท่ากับ 0.678 ส่วนค่า Bartlett' s Test มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square=894.453 ได้ค่า Significance =0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ปัจจัยได้ (Kaiser & Rice, 1974) ค่า loading factors 0.509-0.800 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.4 (Hair et al., 2010)

ตารางที่ 2 องค์ประกอบหลักที่ 2) ด้านทักษะของผู้ประกอบการ

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบย่อย	รายการตัวแปร	ค่าความผันแปร (Eigen Values)	ค่าความแปรปรวน (% of Variance)
1	ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลักดันพนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่	ความสามารถในการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้าประจำ เพื่อวางแผนการขายในอนาคต	4.158	51.979
		ความสามารถในการใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์		
		ความสามารถในการใช้ Social Media เช่น Facebook หรือ Instagram เพื่อประชาสัมพันธ์และใช้ติดต่อสื่อสารกับลูกค้า		
		ความสามารถในการส่งเสริมผลักดันพนักงานในองค์กร ให้สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร		
2	ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัลและการดำเนินการตามข้อกำหนดกฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล	ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมองค์กรที่มีผลต่อการพัฒนา องค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล	1.180	14.751
		ความสามารถในการดำเนินการตามข้อกำหนดกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจและธุรกรรมทางดิจิทัล		
3	ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น	ความสามารถในการวัดผลกระบวนการด้านการผลิตในรูปแบบ Digital Dashboard	1.180	14.751
		ความสามารถในการใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ดำเนินงานด้านกระบวนการค้าขายบนระบบออนไลน์		
		ความสามารถในการจัดหลักสูตรอบรมและพัฒนาบุคลากรเดิมให้กระบวนการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น		
4	ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า	ความสามารถในการออกแบบเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า	1.180	14.751
		ความสามารถในการใช้เครื่องมือสร้างและจัดการเว็บไซต์		

องค์ประกอบหลักที่ 3) ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่า KMO เท่ากับ 0.700 ส่วนค่า Bartlett' s Test มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square =963.554 ได้ค่า Significance =0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ปัจจัยได้ (Kaiser & Rice, 1974) ค่า loading factors 0.506-0.782 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.4 (Hair et al., 2010)

ตารางที่ 3 องค์ประกอบหลักที่ 3) ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบย่อย	รายการตัวแปร	ค่าความผันแปร (Eigen Values)	ค่าความแปรปรวน (% of Variance)
1	มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีแนวคิดการจัดการธุรกิจที่หลากหลายและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ	มีความคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ	1.180	14.751
		มีแนวคิดการจัดการธุรกิจที่หลากหลาย		
		มีแนวคิดใหม่ ๆ ในธุรกิจหรือประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับธุรกิจได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของตลาดและสังคม		
2	มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ ๆ แสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนวคิดการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์	มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้ใหม่ ๆ ในด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม	1.180	14.751
		มีการแสวงหาวิธีแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ		
		มีแนวคิดการสร้างความร่วมมือกับคู่ค้าและเครือข่ายประเภทตลาดกลางออนไลน์ (eMarketplace)		
3	กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ลูกค้าได้	มีความกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงและยอมรับผลของการเปลี่ยนแปลง	1.180	14.751
		มีความกระตือรือร้น สนใจและใฝ่หาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่ เสมอ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในงาน		
		มีความสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ลูกค้าได้		

ตารางที่ 3 องค์ประกอบหลักที่ 3) ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ชื่อองค์ประกอบย่อย	รายการตัวแปร	ค่าความผันแปร (Eigen Values)	ค่าความแปรปรวน (% of Variance)
4	มีความรับผิดชอบ และขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน	มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อหน้าที่การงาน	1.180	14.751
		มีความขยันหมั่นเพียรและทุ่มเทให้กับงาน		
5	มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี	มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่มีความปรารถนาดีจะบรรลุเป้าหมายในธุรกิจอันเกิดจากการอุทิศตนเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น	1.180	14.751
		มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลภายในองค์กร และภายนอกองค์กร		

สรุปผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลักและ 16 องค์ประกอบย่อยดังสรุปตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรไทย

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge)	1. ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยีการเกษตร และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล
	2. ความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และ การเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ
	3. ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่
	4. ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับการชำระเงินออนไลน์
	5. ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล
	6. ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ตารางที่ 4 สรุปสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรไทย (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	7. ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมและความเข้าใจกระบวนการติดตามงานด้วยเครื่องมือดิจิทัล
ด้านทักษะของผู้ประกอบการ (Skill)	1. ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหา ทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลักดันพนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่
	2. ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล
	3. ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น
	4. ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า
ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entreprenerial Attitude)	1. มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีแนวคิดการจัดการธุรกิจที่หลาก หลาย และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ
	2. มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ ๆ แสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนว คิดการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์
	3. กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ลูกค้าได้
	4. มีความรับผิดชอบ และขยันหมั่น เพียรทุ่มเทให้กับงาน
	5. มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบ การเพื่อสังคมและมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

รูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย พบว่ามีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge) ด้านทักษะของผู้ประกอบการ (Skill) และด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial attitude) สอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland (1973) และแนวคิดของ Lans Blok and Wesselink (2014) กล่าวว่า สมรรถนะบุคคลตามเกิด จากองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1. ทักษะ (Skill) 2. ความรู้ (Knowledge) 3. ทัศนคติค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-Concept) 4. บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้นเช่นเป็นคนที่น่าเชื่อถือไว้วางใจได้มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ และ 5. แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าสำหรับสมรรถนะของผู้ประกอบการในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรมีดังนี้

1. ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยีการเกษตร และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล 2) ความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และการเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ 3) ความรู้

ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่ 4) ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับการชำระเงินออนไลน์ 5) ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล 6) ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และ 7) ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม และความเข้าใจในกระบวน การติดตามงาน ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล ซึ่งความรู้และทักษะของผู้ประกอบการนั้นส่งผลให้เกิดผลกระทบเชิงบวกที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพัฒนานวัตกรรมใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลทำให้ผู้ประกอบการต้องได้มีการเรียนรู้อย่างเพิ่มเติมในการใช้ประโยชน์จากสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (Phelan and Sharpley, 2012; Teece, 2012) ในความเป็นจริงผู้ประกอบการต้องการทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถเฉพาะสำหรับการจัดการองค์กร การค้นพบนี้ยังเผยให้เห็นถึงผลในเชิงบวกของทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาจำนวนมาก (Mitchelmore and Rowley, 2010)

2. ด้านทักษะของผู้ประกอบการ (Skill) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลักดันพนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่ 2) ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล 3) ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น และ 4) ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า ซึ่งทักษะของผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างมากในการวิเคราะห์ลักษณะการแข่งขันของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่จะสามารถนำไปสู่ความต้องการสร้างนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (Man et al., 2008; Botha, Vuuren and Kunene, 2015) เพื่อให้บรรลุผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้ทักษะด้านสื่อโซเชียลมีเดียสามารถนำไปสู่การมีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญ (Abdullah, Perasna, Noorshella, and Raihani, 2016) แต่การมีความสามารถมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเติบโตของธุรกิจ อีกทั้ง Pepple and Enuoh (2020) แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในความสามารถหลักของผู้ประกอบการลักษณะส่วนบุคคลและทักษะของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ

3. ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entreprenerial Attitude) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ คือ 1) มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีแนวคิดการจัดการธุรกิจที่หลากหลายและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ 2) มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ ๆ แสวงหาวิธี

แก้ปัญหา และมีแนวคิดการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์ 3) กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 4) มีความรับผิดชอบ และขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน 5) มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Frederick Karatko and Hodgetts (2007) กล่าวว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นกระบวนการพลวัตของการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงานและความกระตือรือร้นเพื่อนำแนวความคิดใหม่ไปสู่การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแง่ของ เวลา เงินลงทุน หรืออาชีพ ความสามารถในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทักษะที่สร้างสรรค์ในการจัดทรัพยากรมาใช้อย่างเหมาะสม ทักษะในการสร้างแผนงานธุรกิจที่ดี สิ่งเหล่านี้สามารถทำได้ผ่านการฝึกอบรม การเรียนรู้ ทักษะใหม่ ทัศนคติ และการแสวงหาข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการ ทั้งนี้การมีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมด้วยทำให้เป็นอีกหนึ่งคุณสมบัติสำคัญอันหนึ่งที่ตระหนักถึงการผลิตสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Photchanachan et al. (2020) ที่ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่แสดงให้เห็นไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมธุรกิจแปรรูปเกษตรและผู้ประกอบการเพื่อสังคมก็มีเป้าหมายในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้ประกอบการ SMEs ควรนำความรู้และทักษะในด้านการนำนวัตกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิต กระบวนการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐาน กระบวนการแปรรูป ตลอดจนถึงกระบวนการขายและการตลาด โดยผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในพัฒนาการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย

2. ผู้ประกอบการ SMEs ควรนำการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย ไปกำหนดยุทธศาสตร์ในดำเนินธุรกิจขององค์กร ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมถึงการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและการสร้างเครือข่ายการพัฒนาร่วมกับภาคเอกชน และจะเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางเพื่อการสร้างโอกาสทางธุรกิจอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย ที่เจาะลึกไปยังส่วนงานหลักขององค์กร ได้แก่ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ในกระบวนการแปรรูปสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการบุคคลากรฝ่ายผลิตในธุรกิจอุตสาหกรรม การนำระบบบริหารทรัพยากรในองค์กร (ERP) ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการบุคคลากรในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม หรือการพัฒนาระบบการขายและการตลาดด้วยระบบ AI ที่

ส่งผลกระทบต่อบริบทที่เปลี่ยนไปขององค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อต่อยอดสู่การพัฒนางานวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

2. จากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมของไทยจากมาตรการล็อคดาวน์ในทั่วโลก ซึ่งมีทั้งผลร้ายและผลดีต่อธุรกิจ ดังนั้นแต่ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมในสถานการณ์ไม่ปกติ

เอกสารอ้างอิง

Abdullah, Persna, Noorshella, & Raihani (2016). *Entrepreneurial competencies and micro-enterprise performance: A study among informal micro-enterprises in Malaysia.* **Journal of Social sciences,** 5(3): 5-11.

Botha, Melodi & Vuuren, J. & Kunene, T. (2015). *An integrated entrepreneurial performance model focusing on the importance and proficiency of competencies for start-up and established SMEs.* **South African Journal of Business Management,** 46: 55-66.

Frederick, Kuratko, D.F. and Hodgetts, R.M. (2007). **Entrepreneurship: A Contemporary Approach.** Orlando: Harcourt Brace College Publishers.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate Data Analysis.** 7th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Kaiser, H. F., & Rice, J. (1974). *Little Jiffy, Mark IV.* **Educational and Psychological Measurement,** 34: 111-117.

Lans, T., Blok, V., & Wesselink, R. (2014). *Learning apart and together: towards an integrated competence framework for sustainable entrepreneurship in higher education.* **Journal of Cleaner Production,** 62: 37-47.

Man, T. W. Y., Lau, T., & Snape, E. (2008). *Entrepreneurial competencies and the performance of small and medium enterprises: An investigation through a framework of competitiveness.* **Journal of Small Business& Entrepreneurship,** 21(3): 257-276.

Mitchelmore, S. & Rowley, J. (2013). *Entrepreneurial competencies of women entrepreneurs pursuing business growth.* **Journal of Small Business and Enterprise Development,** 20(1): 125-142.

McClelland, David.C. (1973). **Testing for competence rather than for "intelligence".** American Psychologist.

Pepple, G. J. & Enuoh, R. O. (2020). *Entrepreneurial Competencies: A Required Skill for Business Performance.* **European Journal of Business and Innovation Research,** 8(3): 50–61.

Phelan, C. & Sharpley, R. (2012). *Exploring entrepreneurial skills and competencies in farm tourism,* **Local Economy: The Journal of the Local Economy Policy Unit,** 27(2): 103-118.

Photchanachan, S., Uppapong, K., Atchavanan, C., Mangkang, K., & Kanwivat, S. (2020). *The Characteristics of Social Entrepreneurs in Thailand.* **Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University,** 6(3: 31-43. Retrieved on April 15, 2020, from https: //so03.tci-thaijo.org/index.php/rpu/article/view/248917

Strauss, A., & Corbin, J. (1998). **Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory.** 2nd ed. Sage Publications, Inc.

Teece, D.J. (2012). *Dynamic capabilities: Routines versus entrepreneurial action,* **Journal of Management Studies,** 49(8): 1395-1401.